

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.040/2014/6.

A Győri Ítéltábla a felszámoló által meghatalmazott Megay Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen 18.577.788.Ft tőke és járulékai megfizetése iránt indult perében a Győri Törvényszék 2013. november 27. napján kelt G.20.757/2013/5. szám alatti ítélete ellen az alperes által 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét megváltoztatja, s a felperes 18.577.785. (Tizennyolcmillió - ötszázhetvenhétezer - hétszáznyolcvanöt) Ft tőke, továbbá a 136.614. (Egyszázharminchatezer - hatszáztizennégy) Ft tőke és járulékai megfizetésére irányuló keresetét elutasítja.

Az alperes elsőfokú perköltségben és feljegyzett illetékben való marasztalását mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy a magyar államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 1.500.000. (Egymillió-ötszázezer) Ft le nem rótt kereseti illetéket, míg az alperesnek 15 napon belül 2.387.000. (Kettőmillió-háromszáznyolcvanhétezer) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

2012. április 19-én a felperes az alperessel óvadéki betéti szerződést kötött, amely alapján a felperes 28.366.000.Ft-ot lekötött a bank által vezetett számlán, az óvadéki szerződés mellékletében részletezett egyedi (bank)garancia megbízási szerződésekből a felperest a bankkal szemben terhelő fizetési kötelezettségek biztosítására. A felperes felszámolását a bíróság 2013. május 13-i kezdőnapkal rendelte el. A felperes felszámolója - a bankkal kötött más szerződések mellett - 2013. augusztus 2-án az óvadéki betéti szerződést azonnali hatállyal felmondta. A felszámoló és a bank között megtartott 2013. augusztus 26-i egyeztető tárgyalás után a felszámoló 2013. augusztus 28-án a bank hitelezői igényét visszaigazolta és hitelezői követelését nyilvántartásba vette: 18.827.183.Ft-ot a „49/D § (2) bekezdése” szerint,

5.000.000.Ft-ot f/ kategóriában,

200.000.Ft-ot az f/ kategóriás követelés regisztrációs díjaként,

4.655.193.Ft-ot g/ kategóriában, mindösszesen 28.682.376.Ft-ot. Bankgaranciából eredő függő követelésként

21.788.282.Ft-ot, mint le nem járt tőkekövetelést és

804.467.Ft-ot jövőbeni jutalékként. (együtt: 51.275.125.Ft hitelezői követelés)

A felperes 2013. augusztus 28-án és 2013. október 3-án szólította fel írásban az alperest az óvadéki betéti számlán zárolt összeg felperesi pénzforgalmi számlára átvezetésére. 2013. október 8-án az alperes elektronikus üzenetben közölte a felszámolóval, hogy egyeztet a felszámolói levélben foglaltakról és még aznap értesíti álláspontjáról a felszámolót. Majd 2013. október 9-én 11.630.074.Ft-ot átutalt a felperes által megjelölt pénzforgalmi számlára.

A felperes módosított keresetében *egyrészt* 18.577.788.Ft tőke, valamint annak a 2013. augusztus 14. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk.301/A.§ (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata - , *másrészt* 11.630.074.Ft tőkének a 2013. augusztus 4. napjától 2013. október 9. napjáig lejárt késedelmi kamata, 136.614.Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest; míg *harmadrészt* elszámolásra kérte kötelezni az alperest 2013. május 13. napjától az általa vezetett óvadéki betétszámláról teljesített kifizetésekkel. Keresetét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 38.§ (5) bekezdése azon szabályára alapította, hogy az óvadék jogosultja, az alperes bank a felszámolás kezdő időpontjától számított három hónapon belül rendelkezhet az óvadéki betéti számlán vezetett pénzüsszeggel. Ezen időtartam leteltét követően az összeghez csak mint zálogjogosult, a felszámolási eljárás keretében juthat hozzá.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, azzal, hogy elismerte a módosított kereset szerinti tőke- és késedelmi kamat tartozása fennálltát. Ugyanakkor a felperessel szemben a felszámoló által nyilvántartásba vett 28.682.376.Ft összegű követelés erejéig *beszámítási kifogást* terjesztett elő, amely a felperes kereseti követelését kioltja. Beszámítási kifogása jogalapjaként a Cstv.36.§ (1) bekezdésére, 38.§ (3) bekezdésére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel részben támadott *ítéletével* az alperest kötelezte 18.577.788.Ft, valamint annak a 2013. augusztus 14. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint 136.614.Ft lejárt késedelmi kamat megfizetésére. Kötelezte ezen túl az alperest, hogy 15 napon belül számoljon el 2013. május 13. napjától kezdődően a zárolt óvadéki betéti számla teljesítéseinek kimutatásával. A törvényszék határozata indokolásában rámutatott, hogy a felszámolási eljárás során a Ptk. általános anyagi jogi rendelkezései csak a Cstv. speciális anyagi jogi rendelkezéseinek hiányában alkalmazhatóak. A perbeli esetben az alperes bankszámláján kezelt óvadéki összeg a felszámolás kezdő időpontját követően a felszámolási vagyonba tartozott és a Cstv. - különös szabályaival - az óvadékból történő kielégítés jogát szabályozza. A bíróság kifejtette, hogy a felperes felszámolási eljárása során irányadó Cstv.38.§ (5) bekezdése szerint az óvadék jogosultja kielégítési jogával a felszámolás közzétételétől számított három hónap elteltéig élhet, amennyiben erre nem kerül sor, követelése kielégítésére a zálogjogosultakkal egy sorban, a felszámolási eljárás általános szabályai szerint kerülhet sor. Az alperes a 2013. november 25. napján előterjesztett kifogásával a beszámítás jogát amiatt nem gyakorolhatta, mert a konkrét ügyben az említett három hónapos határidő 2013. augusztus 13-án eltelt, és a beszámítási kifogás teljesítése meghiúsítaná a Cstv. által alkalmazni rendelt zálogjogos kielégítést és

mellőzné a kielégítési sorrendet. Eerre figyelemmel a törvényszék az alperes beszámítási kifogását alaptalannak találta.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása a 18.577.788.Ft tőke és késedelmi kamatai, valamint a 136.614. Ft lejárt késedelmi kamat iránti kereset elutasítása iránt az alperes terjesztett elő *fellebbezést*. Másodlagosan az elsőfokú ítélet perköltségviselésre kötelező rendelkezése megváltoztatását és az elsőfokú perköltség viselésére a felperes kötelezését kérte. Jogorvoslati kérelmében kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság „összmosta” az óvadékból történő kielégítés és a beszámítás jogintézményét. Az óvadék a Ptk. rendszerében szerződést biztosító mellékkötelezettség, dologi biztosíték, míg a beszámítás a teljesítés egyik speciális módja. Emiatt téves az az ítéleti értelmezés, hogy a beszámítás az óvadéki jog gyakorlásának egyik esete lenne és arra akár a Ptk., akár a Cstv. három hónapos időkorlátot rendelne. A beszámítás kérdése csak akkor merül fel, amikor már a felperesnek is követelése áll fenn az alperessel szemben, ez pedig a Cstv.38.§ (5) bekezdése szerint csak a felszámolás kezdő időpontját követő három hónap után keletkezhet. Alaptalan ezért azon ítéleti hivatkozás, hogy a Cstv. óvadéki kielégítési szabályai a beszámítás alól teremtenének kivételt. A Pp.80.§ (1) bekezdésére utalással vitatta, hogy a perre okot adott volna, mivel a követelést az első tárgyaláson elismerte.

A felperes *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezései helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Úgy ítélte meg, hogy az alperes fellebbezési álláspontja ellentétes a Cstv.38.§ (5) bekezdése normaszövegével. Eszerint az óvadékból történő kielégítés után a jogosult a fennmaradó összeget a felszámolónak köteles átadni, míg három hónap eltelte után a Ptk.271.§-a alapján nincs helye kielégítésnek és a jogosultat zálogjogosulti biztosíték illeti meg. Emiatt megalapozatlan az alperes előadása, hogy három hónapon túl is jogosult a Ptk.271.§-a szerint a követelését beszámítani. A perköltségviselésre vonatkozó fellebbezés figyelmen kívül hagyását amiatt kérte, mert az alperes az első tárgyaláson még vitatta a felperes keresetét

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem - és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül (Pp.253.§ (3) bekezdés) és megállapította, hogy a fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de az abból levont - az alperest marasztaló és a beszámítási kifogást elutasító - jogkövetkeztetéssel az ítélet tábla nem értett egyet.

A perben eldöntendő, vitás kérdés az volt, hogy a felszámolási eljárás során a Cstv.38.§ (5) bekezdése óvadékból kielégítésre vonatkozó szabályai és a hitelezőt követelés beszámítására felhatalmazó törvényi rendelkezések (Cstv.36.§ (1) bekezdése, 38.§ (3) bekezdése) hogyan viszonyulnak egymáshoz. Az elsőfokú bíróság - felperesi álláspontot elfogadó - jogértelmezése szerint az óvadékkal biztosított követeléssel rendelkező hitelező a Cstv.38.§ (5) bekezdése alapján a közvetlen kielégítési jogával csak a felszámolás kezdő időpontjától számított három hónapon belül élhet; ennek hiányában a követelését a zálogjogosultakkal

egy sorban, a felszámolási eljárás általános szabályai szerint elégítheti ki. A törvényszék megítélése szerint a beszámítással teljesítés megghiúsítaná a csődtörvény alapján irányadó zálogjogos kielégítést és mellőzné a felszámolási eljárás kielégítési sorrendjét.

Az ítélet tábla megítélése szerint azonban a Cstv. szabályai nem zárják ki, hanem kifejezetten megengedik, hogy a hitelező az adós gazdálkodó szervezet által indított perben a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelését beszámítási kifogás útján érvényesítse. (Cstv.38.§ (3) bekezdés) A követelés beszámítással teljesítésének a kötelezett és a jogosult egymással szemben fennálló egymemű és lejárt követelései esetében van helye. (Ptk.296.§ (1) bekezdés) A vizsgált perbeli esetben a hitelező alperest a követelése közvetlen kielégítésére fel nem használt óvadéki összegre a felszámolás kezdő időpontját követő három hónap eltelte után a visszaadás kötelezettsége terhelte; ezen tartozásával szemben azonban fennállt az óvadékkal biztosított és a felszámoló által nyilvántartásba vett követelése.

A Cstv.38.§ (5) bekezdését a 36.§ (1) bekezdésével és 38.§ (3) bekezdésével együttesen kell értelmezni. Az egybevetett értelmezés alapján az említett törvényhelyek helyes tartalma az, hogy az óvadékos hitelező az óvadékból a felszámolás kezdő időpontjától számított három hónapon belül a követelést közvetlenül - minden további jogi eljárás nélkül - kielégítheti; közvetlen kielégítés hiányában, avagy a kielégítés után fennmaradt összeg erejéig visszaadási kötelezettség terheli; azonban zálogjogos hitelezői jogállásában is megilleti az adós gazdálkodó szervezettel szemben fennálló követelése beszámítás útján történő teljesítésére vonatkozó igénye. (Ilyen módon foglalt állást a Fővárosi Ítélet tábla 14.Gf.40.390/2013/6. szám alatti határozatában is.) Ettől eltérő álláspont elfogadása esetén ugyanis a privilegizált (zálogjogos) hitelezői jogállásba kerülő (korábbi) óvadékos hitelező hátrányosabb helyzetbe kerül az egyéb nem biztosított követeléssel bíró hitelezőkkel szemben. Ez utóbbiak esetében ugyanis a beszámítási jog a Cstv.36.§ (1) bekezdése, 38.§ (3) bekezdése általános feltételei alapján, egyéb korlát nélkül gyakorolható.

Csupán megjegyzendő: az alperes zálogjogos hitelezőként a Cstv.49/D.§ (1) bekezdése alapján a 38.§ (5) bekezdése szerint három hónap elteltével visszaadott teljes óvadéki összeg kiadására tarthatna igényt, tekintve, hogy ebben az esetben a felszámolót megillető „behajtási költség” nem merül fel.

Ezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes 18.577.785.Ft óvadéki összeg, 136.614.Ft lejárt késedelmi kamat és járuléka iránti keresetét elutasította.

Mellőzte az elsőfokú ítélet perköltségre és le nem rótt illeték viselésére vonatkozó rendelkezését. Egyben a túlnyomórészt pervesztes felperest kötelezte a Pp.78.§ (1) bekezdése, az Itv.59.§ (1) bekezdése alapján 1.500.000.Ft le nem rótt kereseti illeték, valamint az alperes - lerótt fellebbezési illetékből, első- és másodfokú ügyvédi munkadíjból álló - perköltsége megfizetésére. Az alperes 1.487.000.Ft fellebbezési illetéket rótt le. Az alperes jogi képviselével az elsőfokú eljárás során felmerült jogtanácsosi munkadíjat az

ítélőtábla 700.000.Ft, míg a másodfokú eljárásban 200.000.Ft-ban határozta meg. (Pp.75.§ (1) bekezdése, együtt: 2.387.000.Ft kétfokú perköltség.)

G y ő r , 2014. szeptember 10.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: